

Vodnik za uporabnike modela kariernega svetovanja (ang. GSM)

"Naredite, kar lahko, z vsem, kar imate, ne glede na to, kje ste."

Theodore Roosevelt

"Uspeh je odvisen od predhodne priprave, brez nje pa je gotovo neuspeh."

Confucius

Konzorcij AgriNext

BC Naklo - Biotehniški
center Naklo

OnP - On Projects
Advising, SL

COAG Jaén -
Coordinadora de
Organizaciones Agrarias

IES Galileo - Consejería
de educación - Junta de
Andalucía

CPI - Center RS za poklicno
izobraževanje

ARCTUR - Računalniški
inženiring, d.o.o.

SLOGA - Kmetijsko
gozdarska zadruga sloa
Kranj, z.o.o.

TUS - Technological
University of the Shannon:
Midlands Midwest

VUKA - Veleučilište u
Karlovcu

SKINK - Skink, d.o.o.

Povzetek

Vodnik za uporabnike modela kariernega svetovanja (ang. GSM) projekta AgriNext je namenjen boljšemu razumevanju in izvajanju svetovalnih storitev v sektorju večnamenskega kmetijstva. Ta dokument, ki ga financira program Erasmus+, je namenjen številnim deležnikom, vključno s kariernimi svetovalci, izobraževalci in oblikovalci politik, ki so vključeni v kmetijski sektor.

V vodniku je opis obstoječ in nov model kariernega svetovanja (ang. GSM) s področja večnamenskega kmetijstva. Obstoječi model zagotavlja strukturiran pristop k poklicnemu usmerjanju, povezovanju iskalcev zaposlitve z delodajalci in izobraževalnimi možnostmi v sektorju večnamenskega kmetijstva. dela.

Novi model GSM, predstavljen v tem dokumentu, nadgrajuje prvotni model, saj vključuje mehanizme za izmenjavo informacij in spodbuja večjo interakcijo med vsemi vpletenimi. Ta model je zasnovan tako, da se dinamično odziva na spreminjajoče se potrebe trga dela in omogoča sistematične spremembe nacionalnih politik na področju izobraževanja in zaposlovanja.

Predlagane ključne izboljšave vključujejo razvoj informacijskega izmenjevalnega mesta (ang. IES) in poslovnega inkubatorja, ki bosta služila kot središči za izmenjavo znanja, spretnosti in inovacij na področju razvoja podeželja. V vodniku so predlagane tudi strategije za povečanje digitalnih kompetenc učencev in učiteljev ter poudarjen pomen stalnega strokovnega razvoja izvajalcev storitev svetovanja pri prilagajanju spremembam na trgu dela.

Cilj vodnika ni le informirati, temveč tudi opolnomočiti deležnike z zagotavljanjem potrebnih orodij in znanja za učinkovito usmerjanje in vplivanje na večnamenski kmetijski trg dela. Projekt AgriNext bo s tem pomembno prispeval k socialno-ekonomski vitalnosti podeželskih območij ter spodbujal trajnostni razvoj in inovacije v kmetijskih praksah.

Kazalo

1	Uvod	5
2	Namen vodnika za uporabnike modela kariernega svetovanja	7
3	Zbirka podatkov o obstoječih možnostih vseživljenjskega učenja na področju večnamenskega kmetijstva	9
4	Modeli kariernega svetovanja na področju večnamenskega kmetijstva	10
4.1	Obstoječi model kariernega svetovanja (GSM)	10
4.2	Nov model kariernega svetovanja	12
5	Usposabljanje ponudnikov storitev kariernega svetovanja na področju večnamenskega kmetijstva	14
6	Zaključek	16

1 Uvod

Projekt AgriNext

AgriNext ali Inkubator za podeželsko odličnost ter platforma za izmenjavo kompetenc je projekt Erasmus+, katerega cilj je ustvariti učno okolje, ki se odziva na povpraševanje po znanjih, iskanih na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva

Večnamensko kmetijstvo (ang. MA) ustvarja dohodek s proizvodnjo hrane in krme ter z dopolnilnimi dejavnostmi, kot so predelava pridelkov, neposredna prodaja, kmečki turizem, alternativni viri energije in izobraževanje na kmetijah. Vloga večnamenskega kmetijstva ni le gospodarska, temveč tudi v oblikovanju krajine in zagotavljanju okoljskih koristi s trajnostnim upravljanjem obnovljivih naravnih virov in ohranjanjem biotske raznovrstnosti. Poleg tega prispeva k socialno-ekonomski vitalnosti številnih podeželskih območij.

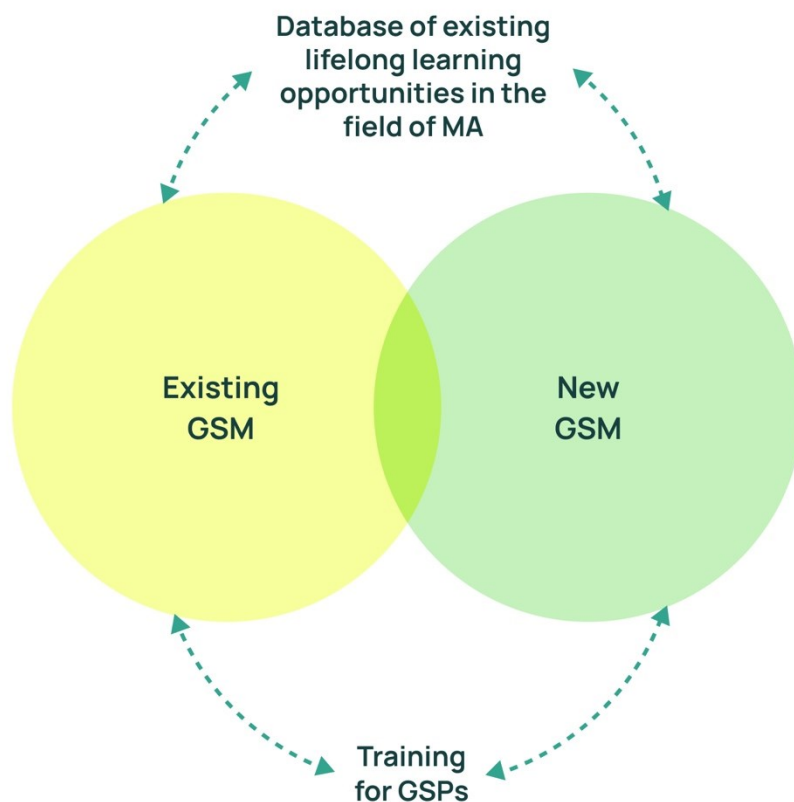
Cilji projekta AgriNext so naslednji:

- Razvoj modela kariernega svetovanja (GSM), ki se nenehno odziva na hitro spreminjajoče se potrebe na trgu dela.
- Vključevanje sistematičnih sprememb na nacionalni ravni za fleksibilizacijo in odzivnost šolskega sistema.
- Opolnomočenje učiteljev za hiter odziv na potrebe trga dela.
- Vzpostavitev sistema sodelovanja za nenehno izmenjavo med delodajalci, učitelji in inštruktorji (ekosistem znanj in spretnosti).
- Vzpostavitev fizičnega in virtualnega okolja za interakcijo, predstavitev, razvoj in individualizacijo.
- Spodbujanje razvoja in vitalnosti podeželja, predstavitev priložnosti večnamenskega kmetijstva.
- Povečanje digitalnih kompetenc med učenci in učitelji.

Partnerji projekta AgriNext so zbrali podatke in informacije o obstoječih storitvah vseživljenjskega svetovanja in tistih, ki so vključeni v trg dela na področju večnamenskega kmetijstva. Informacije so smiselno povezali z obstoječim GSM, ki predstavlja štiri področja svetovanja: splošno, poklicno, podjetniško in svetovanje za osebe s posebnimi potrebami. Na podlagi SWOT analize tega modela je bil zasnovan nov model GSM, ki poudarja skupno informacijsko izmenjevalno mesto (ang. IES) - dostopno prek podjetniških inkubatorjev AgriNext in spletne platforme-, preko katerega bi se zbirale vse potrebne informacije in omogočal pretok posodobljenih informacij med posamezniki na trgu dela, kot so izvajalci kariernega svetovanja (ang. GSP) z različnih področij, delodajalci, iskalci zaposlitve, brezposelni, študenti, učitelji, raziskovalci, itd

Ustanovljen bo podjetniški inkubator AgriNext za podeželsko odličnost, ki bo zagotavljal skupni prostor, v katerem bodo lahko študenti, učitelji, inštruktorji, delodajalci, raziskovalne ustanove, nevladne organizacije in drugi udeleženci izmenjevali svoje veščine in kompetence, ki so tesno povezane z zelenimi veščinami. Platforma AgriNext bo predstavljala spletno mesto, kjer bodo zbrani in predstavljeni predhodno razviti rezultati, kar bo izboljšalo komunikacijo, izbor virov in

izmenjavo podatkov med ponudniki usposabljanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, med podjetji, študenti, učenci, izvajalci storitev svetovanja in drugimi deležniki.

Slika 1: Shema štirih elementov, iz katerih je sestavljen vodnik kariernega svetovanja :podatkovna baza, GSM - obstoječi in novi ter usposabljanj za karierne svetovalce (ang. GSP).

2 Namen Vodnika za uporabnike modela kariernega svetovanja

Vodnik je namenjen ponudnikom svetovalnih storitev/kariernim svetovalcem, učiteljem, inštruktorjem, mentorjem, delodajalcem (kmetom, podjetjem, javnim ustanovam, ...), učencem/študentom, vajencem, iskalcem zaposlitve in drugim deležnikom na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva.

Model kariernega svetovanja

AgriNext konzorcij je pripravil poglobljeno poročilo o modelu kariernega svetovanja, ki ga najdete na spletni strani projekta (spletna stran: <https://www.agrinext-project.eu/en/about-the-project/results/>). Model kariernega svetovanja uporabnikom pomaga vizualizirati kompleksne sisteme trga dela in vpletenih organizacij /institucij, ki so vključene v različna področja svetovanja in usmerjanja na področju večnamenskega kmetijstva ter razumeti vlogo, ki jo ima vsaka organizacija/institucija. Prav tako nam prikaže različna področja in ravni informacij in komunikacijskih kanalov v svetovalnem procesu.

Vodnik za uporabnike GSM je namenjen opisu obstoječega in novega modela. Elementa, povezana z modeloma, sta zbirka podatkov o formalnih in neformalnih izobraževalnih programih za večnamensko kmetijstvo (ang. MA) in usposabljanje za karierne svetovalce usmerjene v večnamensko kmetijstvo.

Vendar pa sta tako obstoječi kot novi model koristna in delujeta kot orodje, ki nam omogočajo hitro vizualizacijo povezav in interakcij med vsemi udeleženci na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva.

Obstoječi GSM, ki prikazuje štiri področja svetovanja (splošno, strokovno, podjetniško in za osebe s posebnimi potrebami), je uporaben za vse vrste kariernih svetovalcev (ang. GSP), saj omogoča dober pregled organizacij in njihovih vlog pri kariernem svetovanju. Osrednji del modela opozarja na poseben trg dela na področju večnamenskega kmetijstva, kjer so delodajalci kmetije, kmetije z dopolnilno dejavnostjo, kmetijske zadruge, itd..

Novi GSM je nadgradnja ali dopolnitev obstoječega, namenjen pa je predvsem političnim odločevalcem, nosilcem zakonodaje in drugim deležnikom na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva. Poudarja priložnosti na področju razvoja podeželja ter daje prednost komunikaciji in izmenjavi informacij med različnimi kariernimi svetovalci (ang. GSP). V okviru modela GSM poskušamo odgovoriti na vprašanja, kot so:

- Katere organizacije so vključene v procese kariernega svetovanja (poklicnega, strokovnega, podjetniškega itd.) na področju večnamenskega kmetijstva?
- Kakšne so vloge teh organizacij in katere informacije ponujajo? Kako se povezujejo v mreže?
- Koliko organizacij mora nekdo obiskati, če želi pridobiti informacije in smernice za spremembo poklica in postati kmet?
-

Vodnik za uporabnike modela kariernega svetovanja (ang. GSM) so namenjene kot:

Vizualno orodje - model deluje kot vizualno orodje, ki uporabnikom (kariernim in drugim svetovalcem, iskalcem zaposlitve, brezposelnim, študentom, zaposlovalcem, učiteljem, trenerjem, mentorjem, ...) omogoča hiter pregled sistema in medsebojne povezanosti organizacij, ki sodelujejo na trgu dela v večnamenskem kmetijstvu ter pretoka informacij med njimi.

Opomnik - obstoječi in novi GSM poudarjata dinamiko trga dela v večnamenskem kmetijstvu, na kmetiji, na kmetiji z dopolnilnimi dejavnostmi, v kmetijskih zadrugah in javnih ustanovah, od katerih ima vsaka svoje posebne zahteve glede poklicnih in prečnih kompetenc. Izpostavlja tudi številne priložnosti na podeželju za razvoj novih formalnih in neformalnih izobraževalnih programov in poslovnih modelov.

Vpliv - novi GSM opozarja na potrebo po vključevanju deležnikov, kot so nosilci političnih odločitev, zbornice, javne agencije, strokovnjaki, raziskovalci, ki posredno vplivajo na trg dela na področju večnamenskega kmetijstva. Vzpostavitev točke za izmenjavo informacij (npr. platforma, inkubator, ...) je izhodišče za zbiranje aktualnih informacij in vzpostavitev ustreznih komunikacijskih kanalov.

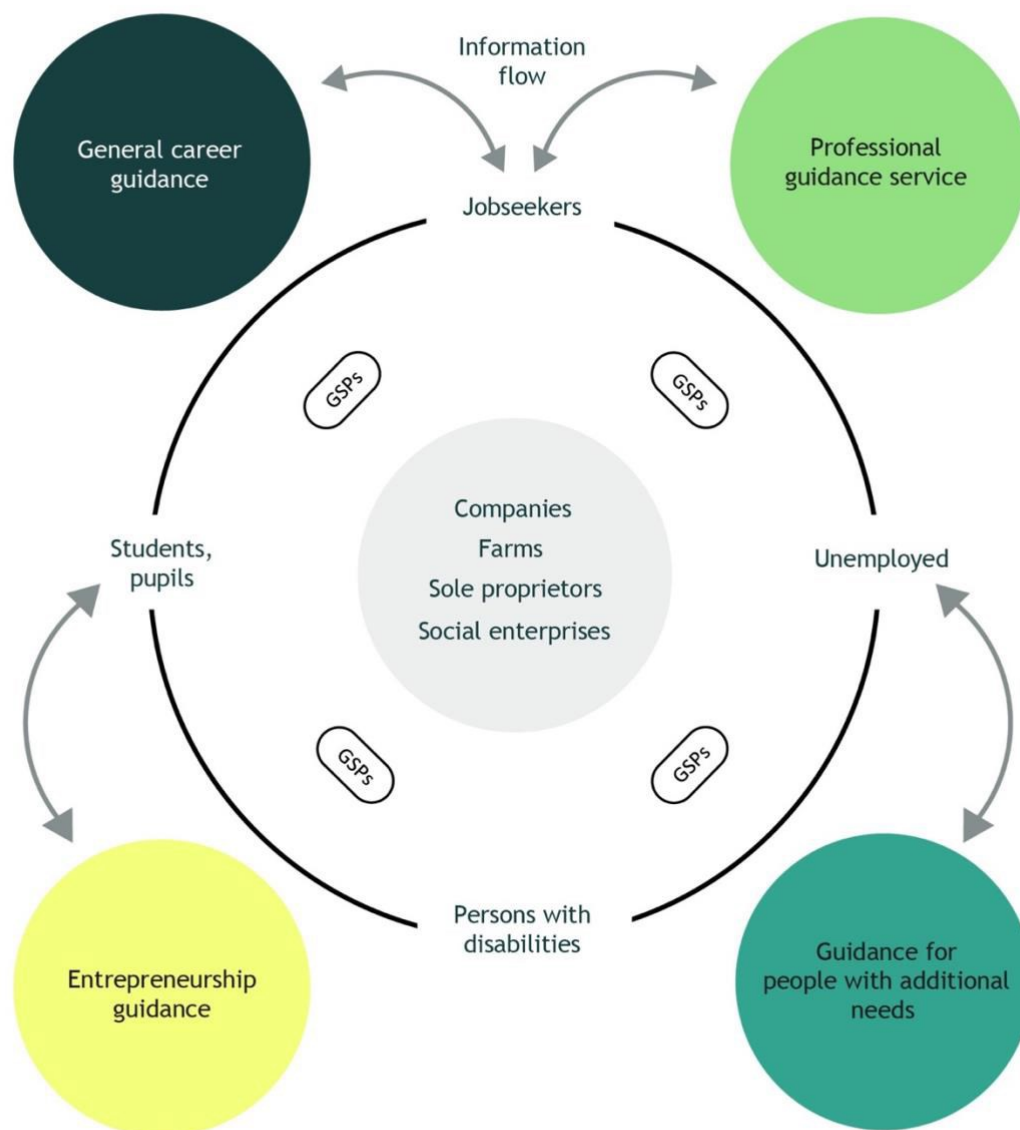
3 Zbirka podatkov o obstoječih možnostih vseživljenjskega učenja na področju večnamenskega kmetijstva

Baza podatkov (spletna stran: <https://www.agrinext-project.eu/en/about-the-project/results/>) predstavlja zbirko priložnosti za usposabljanje in učenje na področju večnamenskega kmetijstva, ki so na voljo v državah konzorcija (Slovenija, Španija, Hrvaška in Irska). Uporabnik lahko išče po različnih kategorijah:

- **Država:** Hrvaška, Irska, Slovenija, Španija
- **Kategorija:** Gozdarstvo, Kmetijsko upravljanje/regulacija, Kmetijska in živilorejska proizvodnja, Kmetijsko poslovanje, Kmetijska podjetja, Kmetijska mehanizacija, Kmetijska regulacija, Agroturizem, Živiloreja, Čebelarstvo, Govedoreja, Rastlinska in živalska proizvodnja, Varstvo rastlin, Proizvodnja in predelava hrane, Sadjarstvo in vinogradništvo, Zeliščarstvo, Lov, Upravljanje talnih virov, Trajnostno upravljanje virov...
- **Stopnja EQF:** 4-6
- **ECTS (kreditne točke):** (120, 180, 204, ni določeno)
- **Modalnost:** formalna in neformalna, I-VET, C-VET

4 Modela kariernega svetovanja na področju večnamenskega kmetijstva

4.1 Obstoječi model kariernega svetovanja (GSM)

Slika 2: Obstoječi model kariernega svetovanja na področju večnamenskega kmetijstva

Za večnamenski kmetijski trg dela je značilna ponudba delodajalcev: podjetja, kmetije, kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi, samostojni podjetniki, socialna podjetja, ... in povpraševanje po

delovni sili: študenti na praktičnem usposabljanju z delom, iskalci zaposlitve, ki prvič iščejo delo ali ga želijo zamenjati, brezposelni, ki so izgubili zaposlitev, osebe s posebnimi potrebami.

Podjetja in drugi delodajalci lahko z neposrednim naslavljanjem ali pa prek različnih ponudnikov svetovalnih storitev (karierni svetovalec, poklicni svetovalci, podjetniški svetovalci) komunicirajo z iskalci zaposlitve in drugimi osebami.

V primeru večnamenskega kmetijstva in tudi na drugih področjih lahko usmerjanje (svetovanje) glede na vsebino razdelimo na:

- splošno poklicno usmerjanje,
- poklicno svetovanje na področju večnamenskega kmetijstva,
- podjetniško svetovanje, in
- svetovanje za ljudi s posebnimi potrebami.

Meje med različnimi področji so pogosto zabrisane, saj nekatere organizacije nastopajo na več zgoraj navedenih področjih.

Več informacij in **obstojećih GSM** na Hrvaškem, Irskem, v Sloveniji in Španiji je na voljo na spletni strani projekta AgriNext: <https://www.agrinext-project.eu/en/about-the-project/results/>

4.2 Nov model kariernega svetovanja

Figure 2: Nov model kariernega svetovanja

Osrednji del modela je trg dela na področju večnamenskega kmetijstva:

- Delodajalci, ki sodelujejo na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva.
- Posamezniki (študenti, iskalci zaposlitve, ...), ki potrebujejo svetovanje na svoji poklicni poti.
- Priložnosti na podeželju, ki so lahko izhodišče za formalno in neformalno izobraževanje ter nove poslovne modele kmetovanja.

Prvi krog novega sistema GSM prikazuje **točko za izmenjavo informacij**, ki bi se lahko izvajala v obliki digitalne platforme in podjetniškega inkubatorja za podeželsko odličnost, ki se bo razvil za področje večnamenskega kmetijstva v okviru projekta AgriNext.

Ostali trije krogi poudarjajo različne ravni dejavnosti vseh deležnikov, vključenih v proces poklicnega usmerjanja:

- Drugi krog/prva raven: svetovalci, ki neposredno sodelujejo s ponudniki in povpraševalci na trgu dela.

- Tretji krog/druga raven: vmesni svetovalci, ki posredujejo informacije s tretje ravni, kjer delujejo politični odločevalci in izvajalci, ki v skladu s sprejetimi strategijami in pravnimi akti izobražujejo svetovalce s prve ravni.
- Četrty krog: politični odločevalci in izvajalci politik EU in nacionalnih politik.

Puščice znotraj vsakega kroga/ravni in puščice med ravnmi označujejo komunikacijske kanale in izmenjavo informacij.

Več informacij in opis **novih GSM** na Hrvaškem, Irskem, v Sloveniji in Španiji najdete na spletni strani projekta AgriNext: <https://www.agrinext-project.eu/en/about-the-project/results/>

Obstoječi model kariernega svetovanja, ki prikazuje štiri področja (splošno, strokovno, podjetniško in za osebe s posebnimi potrebami), je uporaben za vse vrste kariernih svetovalcev (ang. GSP), saj omogoča dober pregled organizacij in njihovih vlog pri kariernem svetovanju. Osrednji del modela opozarja na poseben trga dela na področju večnamenskega kmetijstva, kjer so delodajalci na primer kmetije, kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi, kmetijske zadruge itd.

Novi model kariernega svetovanja je nadgradnja ali dopolnitev starega in je namenjen predvsem političnim odločevalcem in izvajalcem zakonov ter drugim deležnikom na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva. Pozornost je namenja priložnostim na področju razvoja podeželja ter poudarja komunikacijo in izmenjavo informacij med različnimi kariernimi svetovalci.

5 Usposabljanje kariernih svetovalcev na področju večnamenskega kmetijstva

Namen usposabljanja je predstaviti obstoječi in novi model kariernega svetovanja za večnamensko kmetijstvo (ang. GSM in MA), ki izboljšuje pretok informacij, sodelovanje in odzivnost ponudnikov kariernega svetovanja na spremembe na trgu dela. Prav tako povečuje motivacijo in ozaveščenost o vseživljenjskem učenju ter priložnostih, ki jih ponuja podeželsko in večnamensko kmetijstvo.

Ciljne skupine so karierni svetovalci: svetovalci, poklicni svetovalci, organizatorji praktičnega usposabljanja, izvajalci, ki imajo neposreden stik z udeleženci na trgu dela in zagotavljajo določene javne storitve ali delujejo na področju formalnega in neformalnega izobraževanja, svetovalci na področju vseživljenjskega učenja, svetovalci za osebe s posebnimi potrebami, karierni svetovalci na področju večnamenskega kmetijstva, zasebni svetovalci itd.

Učni cilji

Znanje

Učenec bo znal:

- Razlikovati med informacijami, ki so koristne za karierne svetovalce (GSP) na področju večnamenskega kmetijstva (MA), in razlagati pretok informacij med različnimi organizacijami v okviru modela kariernega svetovanja (GSM).
- Prepoznati priložnosti na področju večnamenskega kmetijstva za razvoj podeželja in nove izobraževalne programe.
- Načrtovati postopek svetovanja v okviru kariernega svetovanja in imeti pristop, osredotočen na učenca.
- Opredeliti motivacijo za večnamensko kmetijstvo med kmeti, študenti in drugimi prebivalci podeželja.

Spretnosti

Učenec bo osvojil spretnosti:

- Delovanje z informacijskimi in komunikacijskimi kanali znotraj kariernega svetovanja na področju večnamenskega kmetijstva.
- Praktično svetovanje na različnih ravneh in prikaz postopka svetovanja z različnimi skupinami uporabnikov.
- Vzpostavitev priložnosti za izobraževanje in podjetništvo na področju večnamenskega kmetijstva za razvoj podeželja.
- Izvajati metode in praktične primere za motiviranje kmetov, študentov in drugih prebivalcev podeželja za vseživljenjsko učenje.

Pridobljena stališča

Učenec bo:

- Sprejemal pomen trajnih sprememb na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva in bo motiviran za posodabljanje informacijskih in komunikacijskih kanalov znotraj kariernega svetovanja.

Usposabljanje je sestavljeno iz štirih modulov:

- **M1 - [Informacijski in komunikacijski kanali v okviru modela kariernega svetovanja \(GSM\) za večnamensko kmetijstvo \(MA\)](#)**
- **M2 - [Priložnosti v večnamenskem kmetijstvu za razvoj podeželja](#)**
- **M3 - [Proces svetovanja](#)**
- **M4 - [Motivacija kmetov, študentov in drugih prebivalcev podeželja](#)**

Usposabljanje je zasnovano v treh oblikah:

- [Spletno usposabljanje,](#)
- [Usposabljanje v živo,](#)
- [Kombinirano.](#)

Več informacij o učnem in izvedbenem načrtu usposabljanja za karierne svetovalce v večnamenskem kmetijstvu, delavnicah za usposabljanje »v živo« in nalogah za samostojno usposabljanje je na voljo na: <https://www.agrinext-project.eu/en/training-for-gsp/>

6 Zaključek

Obstoječe karierno svetovanje na Hrvaškem, Irskem, v Sloveniji in Španiji kažejo na številne javne in zasebne organizacije in zavode, ki ponujajo storitve svetovanja na štirih področjih: splošno, poklicno, podjetniško svetovanje in svetovanje za ljudi s posebnimi potrebami, ki so dobro razporejene in dostopne v lokalnih skupnostih v vseh državah. V vsaki od navedenih držav so na voljo raznolike mreže storitev kariernega svetovanja na različnih stopnjah poklicne poti. Storitve svetovanja v izobraževalnih sistemih (poklicno izobraževanje, univerze, ...) in v vseživljenjskem učenju so zelo dobro razvite in jih podpirajo pristojna ministrstva za izobraževanje. Formalno izobraževanje v kmetijskem sektorju je dobro razvejano, prav tako je velika ponudba na področju neformalnega izobraževanja. Postopki storitev karierne orientacije ustrezajo posameznikovim sposobnostim, interesom in vrednotam ter omogočajo osebni stik z izvajalci karierne orientacije.

V središču novega modela kariernega svetovanja (GSM) je večnamensko kmetijstvo (MA) in razvoj podeželja za ozaveščanje o priložnostih na teh območjih za vključitev v formalno in neformalno izobraževanje, nove poklice in podjetniške priložnosti kot ohranjanje in povečevanje delovnih mest na podeželju in gostote podeželskega prebivalstva.

Izboljšanje komunikacije in obveščanja med deležniki na trgu dela na področju večnamenskega kmetijstva (MA) ter motivacije za vseživljenjsko učenje in posodabljanje usposabljanja na področju večnamenskega kmetijstva (MA) je treba izvesti preko Informacijsko izmenjevalnega mesta (ang. IES) v novem modelu kariernega svetovanja (GSM). Za štiri države (Hrvaško, Irsko, Slovenijo in Španijo) v projektu AgriNext bo informacijsko izmenjevalno mesto (IES) zagotovljeno v okviru platforme AgriNext, fizično pa bi jo lahko organizirali v okviru Podjetniškega inkubatorja za podeželsko odličnost.

Vloga oblikovalcev politik na trgu dela na zadnji ravni novega modela kariernega svetovanja je zelo pomembna, zlasti na področju zakonodaje in vzpostavljanja temeljev za podporo boljšemu obveščanju in komuniciranju kmetov in drugih deležnikov na področju upravljanja, izobraževanja in motivacije za vseživljenjsko učenje, za bolj usposobljene in posodobljene karierne svetovalce.